

Sygn. akt VI U 3387/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Aleksandra Mitros
Protokolant:	sekr. sądowy Ewa Żarkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 czerwca 2014 r. w S.

sprawy z wniosku B. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.

o prawo do renty rodzinnej

na skutek odwołania B. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C.

z dnia 6 listopada 2012 roku nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje B. G. prawo do renty rodzinnej po zmarłym ojcu M. G. od dnia 1 czerwca 2012 r. na stałe.

Sygn. akt VI U 3387/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 listopada 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił B. G. prawa do renty rodzinnej po zmarłym ojcu M. G.. Swoje rozstrzygnięcie organ rentowy uzasadnił orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 24 października 2012 roku, w którym stwierdzono, że ubezpieczona jest osobą całkowicie niezdolną do pracy od 20 kwietnia 2004 r.

W odwołaniu od powyższej decyzji B. G., reprezentowana przez swojego brata, S. G., kwestionując orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS, wniosła o zmianę decyzji i przyznanie jej prawa do renty rodzinnej po zmarłym ojcu. W uzasadnieniu odwołania wskazała, że jest upośledzona psychicznie od dziecka, od I klasy szkoły podstawowej uczęszczała do szkoły specjalnej w K.i dożywotnio pobiera rentę socjalną.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych, wniósł o jego oddalenie w całości, z argumentacją jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

B. G. urodziła się w dniu (...) w K..

M. G., ojciec ubezpieczonej, urodził się (...), a zmarł (...) roku.

Bezsporne, a nadto:

-wniosek o rentę – k. 1-4 pl. I akt rentowych,

Od dnia 31 marca 2001 roku do zakończenia nauki, tj. do 31 sierpnia 2003 roku, B. G.pobierała rentę rodzinną po zmarłym ojcu (wraz z matką, W. G., która zmarła (...).r.).

Bezsporne, a nadto:

- decyzja z dnia 25.04.2001 r., k. 11-12, pl. I kat ZUS

- decyzja z dnia 26.08.2003 r., k. 38, pl. I akt ZUS

- akt zgonu k. 126, pl. I akt ZUS

W dniu 25 marca 2004 r. ubezpieczona złożyła wniosek o rentę socjalną, którą przyznano jej na stałe decyzją z dnia 28 kwietnia 2004 r., uznając że całkowita niezdolność do pracy B. G. ma związek z naruszeniem sprawności organizmu powstałym w trakcie nauki w szkole od 1 września 2000 r. do 31 sierpnia 2003 r.

W dniu 18 czerwca 2012 roku B. G. złożyła wniosek o przyznanie renty rodzinnej po zmarłym ojcu.

Niesporne, a nadto dowód:

- wniosek - k. 1-4 plik akt rentowych dot. renty socjalnej;

- decyzja z 28.04.2004 r. k.18 plik akt rentowych dot. renty socjalnej;

- wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS z dnia 20.04.2004 r. k.16 plik akt rentowych dot. renty socjalnej.

W dniu 9 sierpnia 2012 roku Lekarz Orzecznik ZUS uznał, że ubezpieczona jest osobą trwale całkowicie niezdolną do pracy od dnia 20 kwietnia 2004 r. Lekarz Orzecznik ZUS rozpoznał u ubezpieczonej niedorozwój umysłowy stopnia umiarkowanego u osoby z zaburzeniami lękowymi, chwiejnością emocjonalną, ze skłonnością do popadania w depresję.

Po złożeniu przez ubezpieczoną sprzeciwu od orzeczenia Lekarza Orzecznika oraz dokumentacji szkolnej, Komisja Lekarska ZUS, w dniu 24 października 2012 roku, wydała orzeczenie, w którym podtrzymała opinię Lekarza Orzecznika ZUS, stwierdzając że B. G. jest trwale całkowicie niezdolna do pracy od 20 kwietnia 2004 r. Ponadto Komisja wskazała, że aktualnie dołączone do akt zaświadczenie z dnia 12 listopada 2001 r. stwierdza niedorozwój umysłowy stopnia umiarkowanego, ale nie zawiera podpisu i pieczętki osoby wystawiającej zaświadczenie.

Niesporne, a nadto dowód:

- orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z 09.08.2012 r. – k.35 dokumentacji orzeczniczo-lekarskiej ZUS;

- opinia lekarska lekarza orzecznika z 09.08.2012 r. - k. 8 dokumentacji orzeczniczo-lekarskiej ZUS;

- orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z 24.10.2012 r. - k. 60 plik akt dot. renty rodzinnej;

- opinia Komisji Lekarskiej ZUS z 24.10.2012 r. - k. 41 dokumentacji orzeczniczo-lekarskiej ZUS

B. G. rozpoczęła naukę w szkole podstawowej w roku szkolnym 1992/1993, tj. po odroczeniu na okres 1 roku obowiązku szkolnego z uwagi na brak dojrzałości szkolnej. Intelktualnie, emocjonalnie i społecznie ubezpieczona nie była przygotowana do rozpoczęcia nauki w roku szkolnym, w którym ukończyła 7 lat. Ubezpieczona znajdowała się wówczas pod opieką Poradni (...) w K.-L.(od 5 roku życia). W czasie badania ubezpieczonej w Poradni w dniu 15 lutego 1991 r. psycholog zapisał „nie chce odpowiadać, nie chce rysować, nie płacze, ale i nie mówi, badania mimo prób nie przeprowadzono, konieczne ponowne spotkanie i odroczenie obowiązku szkolnego”. W czasie badania ubezpieczonej w dniu 26 sierpnia 1992 r. w Poradni psycholog zapisał „buzia pochmurna, nic nie chce mówić, nie chce nic wykonywać.” Na podstawie badania w dniu 5 stycznia 1993 r. psycholog ocenił iloraz inteligencji ubezpieczonej na wartość w przybliżeniu 69.

Po pierwszym półroczu klasy I przeniesiono ubezpieczoną do (...)w K.. Po ukończeniu nauki w podstawowej szkole specjalnej B. G.podjęła naukę w (...) Szkole (...)w K.w zawodzie ogrodnik, którą ukończyła w **dnia 18 czerwca 2003 r.**

W trakcie nauki ubezpieczonej w tej Szkole, w dniu 12 listopada 2001 r. (ubezpieczona miała wtedy 16 lat i 11 miesięcy) odbyło się w Poradni (...) w K.badanie psychologiczne ubezpieczonej, na podstawie którego ustalono, że jej iloraz inteligencji w skali słownej wynosi 51, w skali bezsłownej – 52, a w skali pełnej 47, co obrazuje upośledzenie umysłowe stopnia umiarkowanego.

Ubezpieczona jest całkowicie trwale niezdolna do pracy najpóźniej od opisanego wyżej badania psychologicznego, tj. od 12 listopada 2001 r. Powodem tej niezdolności jest niedorozwój umysłowy stopnia umiarkowanego, który nie jest procesem rozwijającym się nagle. U ubezpieczonej występują również zmiany organiczne w obrębie CUN. Cechuje ją osobowość lękowa z chwiejnością emocjonalną i obniżonymi umiejętnościami adaptacyjnymi i przystosowawczymi.

Dowód:

- opinia z 02.09.1991 r. – dokumentacja z Poradni (...) w K.;
- badanie z 12.11.2001 r. – dokumentacja z Poradni (...) w K.;
- opinie psychologiczne k.46-47 akt sądowych oraz k.12 dokumentacji orzeczniczo-lekarskiej ZUS;
- opinia sądowno-lekarska z dnia 5.01.2013 r. oraz uzupełniająca, k. 52-54 i 74 akt sądowych

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej okazało się uzasadnione.

W myśl art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2009 r. nr 153, poz.1227 ze zm., dalej jako ustawa emerytalna) prawo do renty rodzinnej mają dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione:

- 1) do ukończenia 16 lat;
- 2) do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia, albo
- 3) **bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie, o którym mowa w pkt 1 lub 2.**

Zgodnie z ustępem 2 art. 68 ustawy emerytalnej jeżeli dziecko osiągnęło 25 lat życia, będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, prawo do renty rodzinnej przedłuża się do zakończenia tego roku studiów.

Przepis art. 68 ust. 1 ustawy emerytalnej jest elementem normy prawnej ustanawiającej prawo do pobierania renty rodzinnej dla trzech grup dzieci. Pierwsza grupa obejmuje wszystkie dzieci, które nie ukończyły 16 lat. Mają one

bezwarunkowe prawo do pozostawania na utrzymaniu rodziców. Śmierć rodzica, zanim dziecko ukończy ten wiek, zawsze oznacza utratę żywiciela. Druga grupa to dzieci od 16 do 25 lat, które kontynuują naukę. Kontynuowanie nauki oznacza przedłużenie prawa do pozostawania na utrzymaniu rodziców, a w razie ich śmierci do otrzymywania renty rodzinnej do ukończenia 25 lat. Trzecia grupa to dzieci, którym prawo pozwala pozostawać na utrzymaniu rodziców (pobierać rentę rodzinną) bez ograniczenia wiekowego, pod warunkiem jednak, że są całkowicie niezdolne do pracy, jeżeli niezdolność ta powstała w wieku do 16 lat, albo - jeżeli dziecko uczęszczało do szkoły - przed ukończeniem 25 lat.

Ubezpieczona w niniejszej sprawie – z uwagi na niekontynuowanie nauki po ukończeniu 18 czerwca 2003 r. (...) Szkoły (...) w K. - mogła skorzystać z podstawy nabycia prawa do renty rodzinnej wymienionej w przepisie art.68 ust.1 pkt 3 ustawy emerytalnej - po wykazaniu, że jest całkowicie niezdolna do pracy i ta całkowita niezdolność rozpoczęła się przed dniem 18 czerwca 2003 r.

Pojęcie całkowitej niezdolności do pracy zostało zdefiniowane w przepisie art. 12 ust.2 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy.

W rozpoznawanej sprawie nie było sporu co do tego czy ubezpieczona jest osobą całkowicie niezdolną do pracy, spór dotyczył wyłącznie tego, czy niezdolność w tym stopniu występowała już u B. G. przed zakończeniem nauki w (...) Szkole (...), (którą ukończyła 18 czerwca 2003 r., a zatem przed ukończeniem 25 roku).

W celu ustalenia stanu zdrowia ubezpieczonej w tym okresie sąd pozyskał dokumentację ubezpieczonej z Poradni (...)w K., której częścią była również dokumentacja z Poradni (...) w K.-L.. Autentyczność dokumentów nie budziła wątpliwości Sądu. Zostały one sporządzone w sposób zgodny z przepisami prawa, przez uprawnione do tego osoby, w ramach ich kompetencji, oraz w sposób rzetelny, dlatego też Sąd uznał je za wiarygodne. Z dokumentacją tą zapoznała się biegła z zakresu psychiatrii, dr nauk med. K. P., która po przeprowadzeniu badania ubezpieczonej i zapoznaniu się z jej dokumentacją medyczną, uznała B. G.za osobę trwale całkowicie niezdolną do pracy co najmniej od dnia badania psychologicznego ubezpieczonej z dnia 12 listopada 2001 r., bowiem już wówczas psycholog stwierdził u niej upośledzenie umysłowe stopnia umiarkowanego.

Wskazać należy, że opinia biegłego podlega, tak jak inne dowody, ocenie według art. 233 § 1 k.p.c., jednak to, co odróżnia ją od innych środków dowodowych, to szczególne dla tego dowodu kryteria oceny, które stanowią: poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanego w niej stanowiska oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej ocen, a także zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej (wyrok SN z 15 listopada 2002r. V CKN 1354/00 LEX nr 77046).

W przedmiotowej sprawie opinia biegłej wydana została przez doświadczoną specjalistkę od schorzeń, na które cierpi ubezpieczona, po dokładnym przeanalizowaniu dokumentacji medycznej, dokumentacji Poradni w K. oraz po przeprowadzeniu badań sądowo-lekarskich. Wydana przez biegłą ekspertyza jest, w ocenie Sądu, jasna i spójna, wnioski w niej zawarte logiczne i przekonująco uzasadnione, a rzetelność i fachowość powyższych ustaleń nie budzi żadnych wątpliwości i pozwala na uznanie ich za w pełni wiarygodne.

Opinia biegłej z dnia 4 listopada 2013 roku, uzupełniona w dniu 29 marca 2014 r. nie została przy tym zakwestionowana przez żadną ze stron.

Uwzględniając wnioski opinii, Sąd uznał, że ubezpieczona jest całkowicie trwale niezdolna do pracy od co najmniej 2003 r., a zatem spełnia warunki do przyznania jej prawa do renty rodzinnej, wymienione w art.68 ust.1 ustawy emerytalnej.

Z uwagi na powyższe - na podstawie przepisu art. 477¹⁴ §2 k.p.c. – orzeczono jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. Z(...)